

ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО- ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»

ІСТОРИКО-ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 15. Міжкультурна комунікація

Освітня програма:	Середня освіта (Мова і література (англійська))
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Спеціальність:	014.02 Середня освіта (Мова і зарубіжна література (англійська))
Галузь знань:	01 Освіта/Педагогіка

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжкультурна комунікація» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Середня освіта. Мова і література (англійська)» зі спеціальності 014.02 «Середня освіта (Мова і зарубіжна література (англійська))», галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка»

Розробник: кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології Нісаноглу Н.Г.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри романо-германської філології

Протокол № 1 від «29» 08 2023 року

Завідувач кафедри Будз І. Ф. (Будз І. Ф.)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «Середня освіта (Мова і література (англійська))» зі спеціальності 014.02 «Середня освіта (Мова і зарубіжна література (англійська))», галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка

Гарант освітньої програми Кочмар Д.А. (Кочмар Д.А.)

Схвалено навчально-методичною комісією історико-філологічного факультету

Протокол № 1 від «29» 08 2023 р.

Голова Овдійчук Л.М. (Овдійчук Л.М.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка	Обов'язковий освітній компонент	
Загальна кількість модулів - 1	Спеціальність 014.02 «Середня освіта (Мова і зарубіжна література (англійська))» Освітня програма: Середня освіта. Мова і література (англійська)	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
Загальна кількість годин - 90	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Лекції	
		6 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	8 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	78 год.
Вид контролю: залік			

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів навичок здійснювати ефективну комунікацію з представниками інших мовних культур, застосування вербальних та невербальних прийомів ефективної комунікації в ситуаціях міжкультурної взаємодії, набуття вмінь демонструвати високу культуру іншомовного спілкування у міжкультурному просторі.

Завданнями дисципліни є ознайомлення студентів з основними засадами міжкультурної комунікації; розширення уявлення про сутність явищ міжкультурної комунікації; сприяння усвідомлення особливостей рідної культури та неповторності інших культур; розширення спектру практичного оволодіння англійською мовою як іноземною; формування особистості, здатної ефективно спілкуватися з представниками інших культур, успішно долати бар'єри спілкування з досягненням своєї участі у міжкультурному діалозі.

Результатом навчання за дисципліною є набуття студентами відповідно до освітньо-професійної програми таких **загальних компетентностей (ЗК)** та **предметних компетентностей (ПК)**:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення.

ЗК6. Здатність розробляти та презентувати освітні проєкти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети.

ПК3. Здатність володіти всіма складниками комунікативної компетентності на рівні С1 і використовувати їх у процесі професійної і міжособистісної комунікації у сферах усного і писемного мовлення.

ПК4. Здатність застосовувати при продукуванні текстів в усній та письмовій формах різностильові та різножанрові одиниці з урахуванням комунікативної ситуації та комунікативного завдання відповідно до етичних і моральних норм поведінки, прийнятих в іншомовному середовищі.

ПК8. Здатність здійснювати опосередковану і неопосередковану комунікацію між представниками різних культур, ефективно і відповідально взаємодіяти, долати міжкультурні бар'єри, використовуючи комунікативні засоби у процесі співробітництва.

Опанувавши дисципліну «Міжкультурна комунікація», студенти повинні досягти таких **програмних результатів навчання**:

РН2. Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у

професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.

РН13. Демонструє здатність діяти автономно і в команді.

ПРН1. Демонструє граматичну правильність, лексичний діапазон і соціолінгвістичну відповідність власного мовлення, вільно володіє сучасними лексико-граматичними, орфоепічними, орфографічними та пунктуаційними нормами англійської мови для здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування в усному і писемному мовленні.

ПРН4. Здійснює міжкультурну комунікацію і долає міжкультурні бар'єри на основі знання особливостей, цінностей, властивих культурам країн мов, що вивчаються; знання основних відмінностей концептуальної і мовної картини світу носіїв англійської мови; знання світоглядних засад, ментальних особливостей та онтологічних характеристик української культури.

ПРН5. Використовує гуманістичний потенціал іноземної мови і культури для формування духовного світу громадян України, забезпечує організацію діалогу мов і культур на заняттях з іноземної мови і зарубіжної літератури.

ПРН6. Взаємодіє зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використовує практичний досвід і мовно-літературний контекст для реалізації цілей освітнього процесу в закладах середньої і вищої освіти.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Міжкультурна комунікація як наука. Основні категорії міжкультурної комунікації.

Сутність, об'єкт і предмет міжкультурної комунікації. Аспекти міжкультурної комунікації. Використання Інтернету у процесі формування міжкультурної компетентності.

Література: основна [1, 3, 4], допоміжна [1, 2, 5, 7, 8, 13, 14, 15, 16].

Тема 2. Україна очима представників інших культур і навпаки.

Конфлікт «свого» і «чужого». Сутність національних стереотипів. Віртуальний обмін.

Література: основна [1, 2, 4, 5], допоміжна [1, 2, 3, 10, 11, 12].

Тема 3. Система цінностей у різних культурах.

Матеріальні та духовні цінності. Розбіжності різних культурних ціннісних орієнтацій.

Література: основна [1, 3, 4, 5], допоміжна [1, 2, 9, 11, 14].

Тема 4. Вербальне та невербальне вираження національних особливостей.

Сутність вербальної комунікації. Лексика і фразеологія. Сутність, основні види і функції невербальної комунікації. Міжкультурні відмінності кодів комунікації.

Література: основна [1, 4, 5], допоміжна [1, 2, 6, 9, 10, 11, 12].

Тема 5. Мистецтво у сучасному світі. Українська література у перекладах.

Національні шедеври кіно і музики, які має подивитися і послухати кожен. «Три зозулі з поклоном» Г. Тютюнника: аналіз новели. Віртуальний обмін.

Література: основна [2, 4], допоміжна [1, 2, 10, 14].

Тема 6. Знайомтеся – Сполучені Штати Америки! (або інша країна за вибором студента)

Географічне положення і клімат. Визначні пам'ятки. Традиції, звичаї та цікаві факти з життя представників культури.

Література: основна [2], допоміжна [2, 11, 12].

Тема 7. Типи культур і міжкультурні стилі комунікації.

Основні типи культур (за контекстною спрямованістю, за спрямованістю мети діяльності, за дистанцією влади). Комунікативні стилі (прямий/непрямий, розгорнутий/згорнутий, особистісний/суспільно орієнтований, інструментальний/афективний). Міжкультурні особливості комунікативної поведінки.

Література: основна [1], допоміжна [2, 9, 11].

Тема 8. Звичаї та традиції: культурний аспект.

Традиційне весілля в Україні та інших країнах. весільна церемонія. Святкування Івана Купали.

Література: основна [1, 2, 4], допоміжна [1, 2, 11].

Тема 9. Студентське життя. Інтернет-залежність молоді як феномен сучасного світу.

Аспекти студентського життя. Заходи з попередження Інтернет-адикцій у різних країнах. Шляхи подолання проблеми. Віртуальний обмін.

Література: основна [2], допоміжна [4].

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усьо го	у тому числі				усьо го	у тому числі			
		л	П	лаб	с.р.		л	п	Лаб	с.р.
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	13
Змістовий модуль 1.										
Тема 1. Міжкультурна комунікація як наука. Основні категорії міжкультурної комунікації.	8	2			6	10	2			8
Тема 2. Україна очима представників інших культур і навпаки.	11		4		7	10		1		9
Тема 3. Система цінностей у різних культурах.	11		4		7	10		1		9
Тема 4. Вербальне та невербальне вираження національних особливостей.	8	2			6	9	1			8
Тема 5. Мистецтво у сучасному світі. Українська література у перекладах.	11		4		7	11		2		9
Тема 6. Знайомтеся – Сполучені Штати Америки! (або інша країна за вибором студента)	11		4		7	10		1		9
Тема 7. Типи культур і міжкультурні стилі комунікації.	8	2			6	9	1			8
Тема 8. Звичай та традиції: культурний аспект.	11		4		7	11		2		9
Тема 9. Студентське життя. Інтернет-залежність молоді як феномен сучасного світу.	11		4		7	10		1		9
Усього годин	90	6	24		60	90	4	8		78

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин (денна/заочна)
Змістовий модуль 1.		
1	<i>Україна очима представників інших культур і навпаки.</i>	4/1
2	<i>Система цінностей у різних культурах.</i>	4/1
3	<i>Мистецтво у сучасному світі. Українська література у перекладах</i>	4/2
4	<i>Знайомтеся – Сполучені Штати Америки! (або інша країна за вибором студента)</i>	4/1
5	<i>Звичаї та традиції: культурний аспект.</i>	4/2
6	<i>Студентське життя. Інтернет-залежність молоді як феномен сучасного світу.</i>	4/1
	Разом	24/8

6. Самостійна робота

	Назва теми	Кількість годин (денна/заочна)
1	<i>Тема 1. Міжкультурна комунікація як наука. Основні категорії міжкультурної комунікації.</i>	6/8
2	<i>Тема 2. Україна очима представників інших культур і навпаки.</i>	7/9
3	<i>Тема 3. Система цінностей у різних культурах.</i>	7/9
4	<i>Тема 4. Вербальне та невербальне вираження національних особливостей.</i>	6/8
5	<i>Тема 5. Мистецтво у сучасному світі. Українська література у перекладах.</i>	7/9
6	<i>Тема 6. Знайомтеся – Сполучені Штати Америки! (або інша країна за вибором студента)</i>	7/9
7	<i>Тема 7. Типи культур і міжкультурні стилі комунікації.</i>	6/8
8	<i>Тема 8. Звичаї та традиції: культурний аспект.</i>	7/9
9	<i>Тема 9. Студентське життя. Інтернет-залежність молоді як феномен сучасного світу.</i>	7/9
	Разом	60/78

7. Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання для опрацювання тем дисципліни	Форми контролю	Літ-ра	Кількість балів
Змістовий модуль 1				
Тема 1. <i>Міжкультурна комунікація як наука. Основні категорії міжкультурної комунікації.</i>	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу, вивчення основних визначень і термінів.	Експрес-опитування. Презентація основних положень за темою.	<i>основна [1, 3, 4], допоміжна [1, 2, 5, 7, 8, 13, 14, 15, 16]</i>	4
Тема 2. <i>Україна очима представників інших культур і навпаки</i>	Конспектування тематичного матеріалу, вивчення основних визначень і термінів виконання завдань практичної роботи.	Усне опитування, підготовка презентації з доповіддю	<i>основна [1, 2, 4, 5], допоміжна [1, 2, 3, 10, 11, 12]</i>	8
Тема 3. <i>Система цінностей у різних культурах.</i>	Конспектування тематичного матеріалу, вивчення основних визначень і термінів виконання завдань практичної роботи.	Усне опитування, підготовка презентації з доповіддю	<i>основна [1, 3, 4, 5], допоміжна [1, 2, 9, 11, 14]</i>	8
Тема 4. <i>Вербальне та невербальне вираження національних особливостей.</i>	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу, вивчення основних визначень і термінів.	Експрес-опитування. Презентація основних положень за темою.	<i>основна [1, 4, 5] допоміжна [1, 2, 6, 9, 10, 11, 12]</i>	4
Тема 5. <i>Мистецтво у сучасному світі. Українська література у перекладах.</i>	Конспектування тематичного матеріалу, вивчення основних визначень і термінів виконання завдань практичної роботи.	Усне опитування, підготовка презентації з доповіддю	<i>основна [2, 4], допоміжна [1, 2, 10, 14]</i>	8
Тема 6. <i>Знайомтеся – Сполучені Штати Америки! (або інша країна за вибором студента)</i>	Конспектування тематичного матеріалу, вивчення основних визначень і термінів виконання завдань практичної роботи.	Усне опитування, підготовка презентації з доповіддю	<i>основна [2], допоміжна [2, 11, 12]</i>	8
Тема 7. <i>Типи культур і міжкультурні стилі комунікації.</i>	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу, вивчення основних визначень і термінів.	Експрес-опитування. Презентація основних положень за темою.	<i>основна [1], допоміжна [2, 9, 11]</i>	4
Тема 8. <i>Звичай та традиції: культурний аспект.</i>	Конспектування тематичного матеріалу, вивчення основних визначень і термінів виконання завдань практичної роботи.	Усне опитування, підготовка презентації з доповіддю	<i>основна [1, 2, 4], допоміжна [1, 2, 11]</i>	8
Тема 9. <i>Студентське життя. Інтернет-залежність молоді як феномен сучасного світу.</i>	Конспектування тематичного матеріалу, вивчення основних визначень і термінів виконання завдань практичної роботи.	Усне опитування, підготовка презентації з доповіддю	<i>основна [2], допоміжна [4]</i>	8

8. Методи навчання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності
 - 1) За джерелом інформації:
 - *словесні*: лекція (традиційна, проблемна), із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (Power Point - презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;
 - *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
 - *практичні*: вправи.
 - 2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: *індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні*.
 - 3) За ступенем самостійності мислення: *репродуктивні, пошукові, дослідницькі*.
 - 4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з книгою, Інтернет-ресурсами, виконання навчальних проєктів.
2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії, створення ситуації новизни, метод опори на життєвий досвід учнів, метод емоційно-морального стимулювання, інноваційний метод із використанням комп'ютерних програм.

9. Методи контролю

1. Поточний контроль.
2. Перевірка завдань самостійної роботи.
3. Підсумкова форма контролю.
4. Семестрова форма контролю.

Система контролю охоплює поточні та підсумкові типи контролю. До **поточного контролю** належить усний та письмовий контроль знань на практичних заняттях. **Підсумковий контроль** включає письмову роботу або тести, які охоплюють поточні питання з вивчених тем.

10. Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточне тестування та самостійна робота									Підс.тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1									40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
4	8	8	4	8	8	4	8	8		

T1, T2 ... T 9 – теми змістового модуля

11. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності,	Зараховано

		глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	
64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабок їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	
60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	
35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Курс лекцій
2. Плани практичних занять
3. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи
4. Навчально-методичні матеріали
5. Опорні конспекти лекцій
6. Тестові завдання
7. Роздавальний матеріал
8. Ілюстративні матеріали
9. Нормативні документи

13. Рекомендована література

Основна

1. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація. Київ : Академія, 2012. 288 с.
2. Нісаноглу Н.Г. Стратегія ухилення від прямої відповіді в англomовному дискурсі. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Германістика та міжкультурна комунікація". 2022. № 1. С. 31–35.
3. Нісаноглу Н.Г., Мунтян С.Г. Стратегія дискредитації в англomовному публіцистичному дискурсі. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Германістика та міжкультурна комунікація"*. 2021. № 2. С. 43–47.
4. Нісаноглу Н.Г., Мунтян С.Г. Міжнародні відеоконференції як засіб розвитку іншомовної та інтеркультурної компетентностей здобувачів вищої освіти. Педагогічний пошук: науково-методичний вісник. 2020. № 3 (107). С. 11–13.
5. Нісаноглу Н.Г., Мунтян С.Г. Дискусійний кіноклуб як форма інтелектуального дозвілля студентів вищого навчального закладу. Проблеми сучасної освіти : збірник науково-методичних праць. 2020. № 11. С. 161–165.
6. Нісаноглу Н.Г., Мунтян С.Г. Маніпулятивна стратегія як стратегія дискурсивної реалізації концепту КОНСЕНСУС в англomовному публіцистичному дискурсі // *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. 2020. Т. 31 (70). № 4. С. 144–148.
7. Нісаноглу Н.Г. Співбесіда на вакансію вчителя за кордоном. Педагогічний вісник : науково-методичний журнал. 2019. № 4 (98). С. 53–54.
8. Нісаноглу Н.Г. Виховання толерантності як складової особистості здобувача вищої освіти. *Дослідження інновацій та перспективи розвитку науки і техніки у XXI столітті*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Рівне, 10 листопада 2022 року). Рівне, 2022. С. 153–155.
9. Українська культура в англomовній інтерпретації = *Discovering Ukrainian Culture : Issues in Practice* : навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів / Я.В. Бистров, О.І. Заграновська, Л.М. Ікалюк та ін. Вінниця : Нова Книга, 2013. 152 с.
10. Amant K. *St. Linguistic and Cultural Online Communication Issues in the Global Age*. London : IGI Global, 2007. 337 p.

11. Martin J.N., Nakayama T.K. *Intercultural Communication in Contexts*. New York : McGraw Hill, 2022. 481 p.
12. Patel F., Li M., Sooknanan P. *Intercultural Communication : Building a Global Community*. New Delhi : SAGE, 2011. 201 p.

Допоміжна

1. Алексєєва І.О. Вступ до теорії міжкультурної комунікації : підручник. Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2011. 300 с.
2. Бацевич Ф.С. Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ : Довіра, 2007. 205 с.
3. Блавацький С. Стереотипізація образу українців в західних медіа. Сучасна медіа культура: контент, концепції, перспективи (українсько-польський досвід) : колективна монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. С. 360-367.
4. Ісакова Т.О. Інтернет-залежність як новий феномен сучасного світу: сутність і проблеми (аналітична доповідь). Київ : НІСД, 2011. 47 с.
5. Левицька Л.А. Розвиток міжкультурної комунікації у закладах вищої освіти в умовах дистанційного навчання. *Вісник Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького*. 2021. № 2. С. 31-36.
6. Тарасенко Т.В. Мовні лакуни у міжкультурній комунікації. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету*. 2016. Вип. 10. С. 68-75.
7. Dombi J. *Intercultural Communicative Competence and Individual Differences : A Model for Advanced EFL Learners*. Cambridge : Cambridge Scholars Publishing, 2021. 188 p.
8. Gutiérrez B.F., Glimäng M.R., Sauro S., & O'Dowd R. Preparing Students for Successful Online Intercultural Communication and Collaboration in Virtual Exchange. *Journal of International Students*. Vol, 12, Issue 53, 2022. p. 149-167.
9. Jandt F.E. *An Introduction to Intercultural Communication : Identities in a Global Community*. 10th ed. Thousand Oaks : SAGE Publications, 2021. 1048 p.
10. Martin J.N., Nakayama T.K. *Experiencing Intercultural Communication : An Introduction*. 7th ed. New York : McGraw Hill, 2022. 372 p.
11. Morrison T., Conaway W.A. *Kiss, Bow, or Shake Hands*. Avon : Adams Media, 2006. 593 p.
12. Novinger T. *Intercultural Communication : a Practical Guide*. Austin : University of Texas Press, 2001. 208 p.
13. *Second Language Teaching and Learning through Virtual Exchange* / ed. by S.M. Hilliker. Berlin, Boston : De Gruyter Mouton, 2022. 286 p.
14. *The Cambridge Handbook of Intercultural Communication* / ed. by G. Rings, S. Rasinger. Cambridge : Cambridge University Press, 2020. 538 p.
15. *Virtual Exchange for Intercultural Language Learning and Teaching. Fostering Communication for the Digital Age* / ed. by A. Potolia, M. Derivry-Plard. London, New York : Routledge, 2023. 209 p.

16. Wicking P., Barrera J., Suzuki S. International Virtual Exchange : Task Design, Implementation and Assessment. *Meijo University Journal of the Faculty of Foreign Studies*. Issue 4. 2021. P. 61-71.

14. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://www.absolutely-intercultural.com/>
2. <http://www.rdillman.com/HFCL/TUTOR/tutor0.html>